

ΚΕΤΕΒΕ

ISBN: 978-625-8904-18-5
© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.

ketebe.com

Ketebe Yayınları: 1770

Biyografi

Yayın Yönetmeni

Furkan Çalışkan

Dizi Editörü

Aykut Ertuğrul

Yayıma Hazırlayan

Adem Beyaz

Düzeltili

Rabia Şenol

Kapak

Harun Tan

Mizanpaj

Nilgün Sönmez

1. BASKI

Eylül 2026
İstanbul

Ketebe Yayınları

Sertifika No: 49619

Maltepe Mahallesi Fetih

Caddesi No: 6 Dk: 2

Topkapı 34010 İstanbul

Tel: 212 612 29 30

e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt

Sertifika No: 71320

İMAK Ofset Basım Yayın A.Ş.

Akçaburgaz Mahallesi 137. Sok. No: 12

Esenyurt/İstanbul

© Librairie Arthème Fayard, 1997

© Özgün adı *La Vie de Simone Weil* olan bu kitabın Türkçe hakkı Fayard ile anlaşmalı olarak Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.'ye aittir. İzinsiz yayımlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Yerçekimine Karşı

Simone Weil'in Hayatı

SIMONE PÉTREMENT

TÜRKÇESİ
MEHMET YAZGAN

KETEBE

Simone Pétrement

Fransız felsefeci. Henri-IV Lisesi'nde Alain'in sınıfındaydı. École normale supérieure'de ise Simone Weil'in sınıf arkadaşıydı; ömrü boyunca Weil'in dostu kaldı. Felsefe hocası ve edebiyat doktoru olarak Bibliothèque nationale'de küratörlük yaptı. Gnostisizmin kökenleri üzerine yazdığı kitaplarla tanınır. 1973'te yayımlanan bu biyografi ona Fransız Akademisi'nin Broquette-Gonin Ödülü'nü kazandırdı.

Mehmet Yazgan

1978 yılında Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesinden mezun oldu. "Hürriyetin Yolları Adlı Eserinde Romancı Jean-Paul Sartre" başlıklı doktora tezini tamamlayarak yardımcı doçent unvanını aldı. 1979-1995 yılları arasında Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümünde, 1995-2005 yılları arasında ise Kırıkkale Üniversitesi Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü Fransızca Mütercim-Tercümanlık Anabilim Dalında öğretim üyesi olarak görev yaptı. 2005-2021 yılları arasında TİKA bünyesinde idarî görevler üstlendi; Kazakistan, Senegal, Gine ve Kamerun'da program koordinatörü olarak kalkınma projelerini yönetti ve birçok Batı Afrika ülkesinde TİKA adına çeşitli saha projelerini hayata geçirdi.

İçindekiler —

ÖNSÖZ	7
-------------	---

BİRİNCİ KISIM

1909-1934

1	Ailesi ve Çocukluk Dönemi (1909-1925).....	13
2	Alain ile Karşılaşma	49
3	Okul Giriş Sınavına Hazırlık (1925-1928).....	75
4	Okul (1928-1931).....	95
5	Le Puy (1931-1932)	137
6	Almanya Yolculuğu, Auxerre (1932-1933).....	209
7	Roanne (1933-1934)	261
8	Bir Dönemin Sonu.....	325

İKİNCİ KISIM

1934-1943

1	Fabrika Yılı (1934-1935)	337
2	Bourges – Halk Cephesi’nin Başlangıcı (1935-1936)	375
3	İspanya İç Savaşı – Halk Cephesi’nin Devamı – İlk İtalya Yolculuğu (1936-1937)	403
4	Saint-Quentin – Solesmes – İtalya’ya İkinci Yolculuk (1937-1938).....	451
5	İçsel Deneyim – Pasifizmden Vazgeçiş – Okumalar (1938-1939).....	485
6	Savaşın İlk Yılı (1939-1940).....	507
7	Marsilya, I (1940-1941)	541
8	Marsilya, II (1941-1942)	591
9	New York (1942)	643
10	Londra (1942-1943)	669

EK

Simone Weil’in El Yazmaları	725
Biyografik Notlar	726
Fotoğraf Albümü	731

Önsöz —

“Ne mutlu doğruluğa acıkıp susayanlara!”

Matta İncili

Simone Weil, Peder Perrin’e yazdığı son mektupta ondan, dikkatini ve şefkatini artık kendisine değil içinde taşıdığı düşüncelere yöneltmesini istiyordu; çünkü bu düşüncelerin kendisinden çok daha değerli olduğuna inanmak hoşuna gidiyordu. Ölmeden önce kaleme aldığı, neredeyse son mektuplarından biri olan bir mektupta ise ailesine, insanların “Söyledikleri doğru mu, değil mi?” diye sormak yerine onun zekâsını övmelerinden duyduğu üzüntüyü sezdiriyordu. Demek ki o, kişiliğine ve hayatına özel bir ilgi gösterilmesini istemezdi; insanların düşüncelerine yönelmesini ve bu düşüncelerin doğru olup olmadığını sormasını yeğlerdi. Bir yazarın hayatı, düşüncesinin neden doğru olduğunu açıklamadığı gibi, eserinin neden güzel olduğunu da açıklamaz.

Gerçi Simone Weil söz konusu olduğunda hayatın kendine has bir değeri vardır; hem de nasıl bir değer! Ne var ki bu hayatın aşağı yukarı sadık bir imgesini sunmaya çalışmak, insanı umutsuzluğa düşüren bir girişimdir. Bu hayat bize çok yakın bir zamanda yaşandı; öznel izlenimler, hâlâ ele geçirilebilecek olguların çokluğu ve pek çok kişinin bu olağanüstü varlığa dair sakladığı anıların bolluğu, imgeyi bulanıklaştırıyor, anlatıyı güçleştiriyor. Nelerin söylenmeye değer, nelerin göz ardı edilebilir olduğunu; silinip gidecek rastlantısal ve yüzeysel çizgiler arasından hangilerinin kalıcı olacağını ve giderek önem kazanacağını şimdiden kestirmek güçtür. Ayrıca kimi belgeler ancak yavaş yavaş toplanabildiğinden, bir yandan elde fazlasıyla malzeme varken öte yandan temel bilgiler hâlâ eksik olabilir. Buna bir de şu eklenir –ki asıl engel budur–: bir hayatı tümüyle dışarıdan, çıplak olgulara bağlı kalarak anlatmak

neredeyse imkânsızdır; insan anlamaya çalışmaktan, eylemleri anlatırken de birtakım saikler öne sürmekten kendini alamaz. Oysa anlamak için, anlatılan kişiye denk olmak ya da buna yaklaşmak gerekir. Richard Rees, Simone Weil üzerine yazdığı o güzel kitabında, onun hayatı ve eseri hakkında yerinde konuşabilmek için “çok istisnâî bir biyografi yazarı ve eleştirmen” gerektiğini söylerken haklıdır.

Onun hayatından söz etmek, eserinden de söz etmeyi gerektirir. Çünkü onda hayat ile düşünce arasındaki bağ, tasavvur edilebilecek en sıkı bağıdır. Kimse eylemlerini fikirleriyle uyumlu kılmak için onun kadar kahramanca çaba göstermemiştir. Bu yüzden yalnızca dış görünüşü betimlemekle yetinilemez; böylece insan, ürkütücü ölçüde geniş bir işin içine sürüklenir. Ama her şeyden önemlisi, bu denli saf bir hayatın karakteri, onu kendi yetersizliğimize göre değiştirip bozmadan temsil edememe korkusuyla, insanı bu hayat hakkında konuşurken çekingen kılıyor. Böyle bir hayata dokunmaya kendini layık hissedebilecek pek az erkek ya da kadın vardır. Kaldı ki, onun hakkında konuşmaya cüret eden ben kimim?

İşte bu yüzden, Madam Selma Weil’in bana emanet etmek istediği bu iş karşısında uzun süre geri durdum. Benden kızının bir biyografisini yazmamı istiyordu; ne yazık ki ölümünden önce ona bu sevinci tattıramadım.

Ancak bana pek çok anısını anlatmış, sonunda bu biyografiyi yazacağım umuduyla belgeler iletmmişti; öyle bir an geldi ki, bana emanet edilenlerin benimle birlikte gömülüp gitmesine göz yummaya hakkım olmadığını, bunları imkânlarım ölçüsünde bir biçimde anlatmam gerektiğini düşündüm.

Madam Weil’in anılarını ve kendi anılarımı tamamlamak için birden fazla araştırma yaptım, Simone’u en iyi tanıyanların pek çoğuyla görüştüm. Kuşkusuz daha çok araştırma yapabilir, daha çok bilgi toplayabilirdim. Ne var ki şimdiye dek topladığım bilgileri düzene koymak bile benim için uzun bir uğraş oldu. Bildiklerimi ya da bildiğimi sandıklarımı yayımlamayı erteledikçe, bunu hiçbir zaman yapamamaktan ve bu bilgilerin yitip gitmesinden korkuyorum.

Ayrıca, ne denli kusurlu olursa olsun bu biyografiyi yazabildiğim hâliyle yayımlamak, Simone Weil’i tanımış olan çok sayıda tanıgın, metinde yer alabilecek yanlışlıkları ya da önemli eksiklikleri belirtmesine imkân verecektir. Ne kadar beklenirse, tanıkların sayısı da o kadar azalır.

Şunu söyleyebilirim ki bu çalışmayı yaparken hiç kimseyi memnun etme umudu taşımadım. Simone Weil’in hayatı ve düşüncesi çeşitli yönlerden zengindir; herkes onları kendince tasavvur eder ve beni, temel saydığı şu ya da bu yönü çarpıtmakla, ihmal etmekle ya da yeterince öne çıkarmamakla suçlayacaktır. Kaldı ki bir parça öznel değerlendirmenin kaçınılmaz olduğu,

biyografi yazarının kişisel görüşlerinin de –eğer bir eser bırakmışsa– her zaman biyografiye konu olan kişinin eserine başvurularak düzeltilmesi gerektiği fazlasıyla doğrudur. Neyse ki Simone Weil bir eser bırakmıştır; bu yüzden elimden geldiğince sözü ona bıraktım. Bu kitap yararlı olabilecekse, bunu özellikle sunduğu yayımlanmamış belgelere ve onları düzene koyma, hiç değilse tarihlerini yaklaşık olarak saptama çabasına borçlu olacağını düşünüyorum. Simone Weil’in mektupları nadiren tarihlidir; yayımlanmamış metnlerinin çoğu ise üzerinde hiçbir tarih bulunmayan ayrı ayrı kâğıtlara yazılmıştır. Bunları başka belgelerle karşılaştırarak bazı mektuplar, denemeler ve parçalar için yaklaşık tarihler saptayabildiğim kanısındayım. Bu, sürdürülmesi gereken bir çalışmaya sunulmuş bir katkıdır. Bu çalışma ilerledikçe Simone Weil’in daha iyi biyografilerini yazmak mümkün olacaktır.

Yayımlanmamış el yazmalarının pek çoğu, ya tarihleri belirsiz olduğu ya da bir sınır koymam gerektiği için burada kullanılmadı. Dolayısıyla gelecekteki araştırmalara hâlâ geniş bir alan açıktır. Üstelik çağdaş bir hayat söz konusu olduğunda –hele ki kısa olmakla birlikte düşünce ve eylem bakımından bu denli verimli geçmiş, bunca insanın hayatıyla ve bunca şeyle temas etmiş bir hayat söz konusu olduğunda– eksiksiz (hatta görelî olarak eksiksiz) bir anlatı sunmayı ummak boşunadır. Hatta mümkün olduğunca tam bir imge sunma ve bana anlatılan ya da bildiğimi sandığım hiçbir şeyi unutmama arzusuna gereğinden fazla kapılmış bile olabilirim. Çünkü önemleri birbirinden farklı gereğinden çok olguyu ve gereğinden çok belgeyi bir araya yığdığım için eleştirilebileceğimi seziyorum. Ne var ki Simone Weil’in hayatına ve eserine dair kısa giriş kitapları da eksik değildir; ben burada onu daha yakından tanımak isteyenlere sesleniyorum. Ayrıca, belirttiğim gibi, şimdiden bir ayıklama yapmak hayli güçtür. Pek anlamlı görünmeyen ayrıntılar, daha önemli olguları doğru bir ışıkla aydınlatılabilir. Yalnızca en anlamlı olanları tutup geri kalan her şeyi elemek, keyifliğinden çekindiğim seçimler yapmayı gerektirirdi. Pek çok durumda, özü seçme görevini ve imkânını benden daha bilge olanlara bırakmayı yeğledim.

Bana ister sağladıkları bilgilerle, ister belirli belgeleri kullanmama izin vererek yardımcı olan herkese burada teşekkür etmek istiyorum. Her şeyden önce, kız kardeşinin pek çok yayımlanmamış metnini yayımlamama izin veren André Weil’e; Simone’un kendilerine yazdığı mektupları büyük ölçüde incelememe ve alıntılama izin veren Urbain ve Albertine Thévenon’a; anlatılarından geniş bölümler aktarmama izin veren Jean Duperray’ye; verdiği bilgilerin yanı sıra yayımlanmamış notlarını da bana ileten Dr. Louis Bercher’ye; yayımlanmamış bir makalesini okumama imkân tanıyan ve sayesinde muhtemelen Simone tarafından kaleme alınmış bir metnin bulunduğu Jean Rabaut’ya; benim için bir sayfalık anı yazan Jean Tortel’e; önemli bir mektubu yayımlamama

izin veren Louis Closon'a teşekkür ederim. Bana yardımı dokunanlar arasında özellikle şu isimlere teşekkürlerimi sunarım: Madam Jeanne Michel-Alexandre, Madam Suzanne Aron, Jean Ballard, Jean Beaufret, René Belin, Madam Simone Canguilhem, François Carpentier, Ferdinand Charbit, Michel Collinet, Mère Colombe (O.S.B.), Mère François Copeau (O.S.B.), Pierre Dantr, Madam Adèle Dubreuil, Jean-Paul Finidori, Eugène Fleuré, Madam Forestier, Robert Gaillardot, Jacques Ganuchaud, Julian Gorkin, Dr. Jacqueline Grenet, Daniel Guérin, Guillaume Guindeg, Pierre Guiral, Max Hugueny, Dom Clément Jacob (O.S.B.), Gilbert Kahn, René Lefeuve, Madam Letourneux, Camille Marcoux, Matmazel Geneviève Mathiot, Louis Mercier, Matmazel May Mesnet, Madam Raymonde Nathan, rahip René de Naurois, Nguyen Van Danh, Matmazel Ebba Olsen, Aimé Patri, Alain de Possel, Jean Prader, Matmazel Clémence Ramnoux, Jacques Redon, Madam Rosin, Maurice Schumann, Madam France Serret, Boris Souvarine, rahip Fernand Vidal, Jean Wahl, Madam Éveline Weil, Yvon.

Ayrıca, artık aramızda olmayan, ancak belge ya da bilgi borçlu olduğum birkaç ismi de burada anmak istiyorum. İlk Doktor ve Madam Bernard Weil'i. *Ailesi ve Çocukluk Dönemi* başlıklı bölümün malzemesini büyük ölçüde onların anıları sağlamıştır. Diğerleri arasında özellikle Lucien Cancouët, René Château, Madam Thérèse Closon, Pierre ve Hélène Honnorat ile Pierre Monatte'ı anarım.

Jacques Cabaud'nun *L'Expérience vécue de Simone Weil* [*Simone Weil'in Yaşanmış Deneyimi*] (Paris, Plon, 1957) ve *Simone Weil à New York et à Londres* [*Simone Weil New York'ta ve Londra'da*] (Paris, Plon, 1967)¹ adlı kitaplarından defalarca yararlandım. Bu güç işe ilk girişmiş ve çeşitli yerlerden pek çok tanıklık derlemiş olmak, onun bir meziyetidir. Onun yürüttüğü araştırmalarla benimkiler tümüyle örtüşmez; onda, başka bir yerde rastlamadığım ilginç bir olguya ulaştığımda, eserlerine gönderme yaparak bunu belirttim.

Marsilya dönemine ilişkin bölümlerde, Peder Perrin ile Gustave Thibon'un anı kitabı olan *Simone Weil telle que nous l'avons connue* (Paris, La Colombe, 1952) adlı esere sıkça başvurdum.

1 Bu kitapların ilki İngilizceye *Simone Weil, a fellowship in love* (Londra, Harvill Press, 1964), Al-mancaya ise *Simone Weil, die Logik der Liebe* (Freiburg/Münih, K. Alber, 1968) başlığıyla çevrilmiştir. Bu çeviriler eklemeler ve yeniden düzenlemeler içerir.

BİRİNCİ KISIM

1909-1934

1. Ailesi ve Çocukluk Dönemi

(1909-1925) —

Simone'un babası Dr. Bernard Weil, 7 Nisan 1872'de Strazburg'da doğmuştu. Ailesi uzun zamandır Alsas'a yerleşmişti. Babası Abraham Weil iki kez evlenmişti. İlk eşinden en az üç (belki dört) çocuğu olmuştu. İlk eşinin kız kardeşi olan ikinci eşinden ise üç oğlu oldu: Bernard, Oscar ve otuz altı yaşında ölen bir üçüncü oğul. Bu büyükbabanın soyundan gelenler hayli kalabalıktı. İş insanı ya da tüccar olan bu kişiler arasında, Doktor dışında pek entelektüel yoktu. Bir bölümü Paris'e yerleşmek zorunda kalmıştı; nitekim çocuklar –André ile Simone– henüz pek küçükken zaman zaman Weil'lere gelirlerdi. Genellikle topluca gelirler, çocuklar da her birini ayırt etmekte güçlük çekerdi. Bir gün, gelenlerin her biri Simone'dan kendisinin kim olduğunu söylemesini istedi. Simone çok küçüktü, belki beş yaşındaydı. Son derece zarif bir hanıma şu karşılığı verdi: "Sen oda hizmetçisisin."

Simone devrimci eğilimlerini belli etmeye başladığında, bu, ailenin o kesiminin pek hoşuna gitmedi. Gençliğinden başlayarak zihinsel yetenekleri ve başarılarıyla sivrilen André'ye hayrandılar; Simone ise onları dehşete düşürüyordu. Amcası Oscar'la toplumsal sorunlar üzerine korkunç tartışmalara girerdi.

Doktorun babası, André doğmadan önce ölmüştü. Annesi Eugénie Weil ise doksan üç yaşına dek yaşadı; 1932'de öldü. Paris'te, Paradis Sokağı'nda oturur, yazları Montmorency'de geçirirdi. Son iki yılı dışında sağlığı hep yerindeydi.

Yahudi dinine son derece bağlıydı. Doktorun evine geldiğinde –ki hemen her pazar gelirdi– Yahudi dininin buyruklarına aykırı bir iş yapıp yapılmadığını görmek için Madam Weil'in ardı sıra mutfağa kadar giderdi.

Doktorun babası da dindardı, ama bu denli katı değildi. Anlatıldığına göre doktorun annesi bir keresinde, torununu Yahudi olmayan bir adamla evli görmektense ölü görmeyi yeğleyeceğini söylemişti.

Doktorun kendisi ise agnostik, hatta koyu bir ateistti. Ne var ki annesinin dini duygularını incitmemesi gerektiğini düşünürdü.

Simone'un annesi Madam Bernard Weil, 13 Ocak 1879'da, Rus yılbaşı gününde Rostov-na-Donu'da doğmuştu. Babası Adolphe Reinherz Galiçya kökenliydi. Annesi Hermine Reinherz (kızlık soyadıyla Sternberg) Viyanalıydı, ama o da ailesi bakımından Galiçya asıllıydı. Simone bazen annesinin bu kökeniyle şakalaşır, ona "Senin milliyetin kuşkulu" derdi.

(Bu, ailenin çok eğlendiği bir hikâyeye göndermeydi. Madam Reinherz'in bir akrabası, Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Fransa'ya geldiğinde bir polis karakolunda bazı evrak çıkartmak zorunda kalmıştı. Milliyetine dair sorulan soruyu yanıtlamakta çok zorlanmıştı; çünkü Galiçya'da doğduğu için önce Avusturyalı olmuştu, ama ülke bölününce kendi bölgesinin artık nereye bağlı olduğunu bilemez olmuştu. Komiser de anlamaktan vazgeçip "Milliyeti kuşkulu" demişti.)

Madam Weil'e, Salomon adlı büyükbabasının anısına Salomea adı verilmişti. Kendisi ise daha çok, Salomea'nın kısaltılmışı olan Selma adını kullanırdı. Ne var ki bu adı ne kısaltılmış biçimiyle ne de aslıyla pek severdi. Kocasına hiçbir zaman bu adla seslenmezdi. Çocukları ile arkadaşları ise ona "Mime" derlerdi.

Ebeveynleri on iki yıl Rusya'da yaşadı. Sonradan anlatıldığına göre, Selma'nın güzel bir Kazak sütannesi vardı. İki yaşında Rusça konuşurdu, ama bu dili sonradan tümüyle unuttu. Ailesinin Rusya'daki evinde on yedi hizmetçi vardı ve hemen her gün misafir ağırlanırdı. Konuklar öğleden sonra saat dörtten itibaren gelmeye başlar, yemek devasa tabaklarda servis edilir, gece yarısına dek sohbet edilirdi. Misafirler divanlarda yatar; ertesi sabah kahvaltıları verildikten sonra giderlerdi.

1882'de Rusya'dan ayrılan Reinherz ailesi Anvers'e yerleşti. Adolphe Reinherz burada ithalatçı-ihracatçı olarak öyle parlak bir başarı gösterdi ki "büyük Belçika vatandaşlığı"yla onurlandırıldı. Böylece çocuklar da Belçika uyruğuna geçmiş oldu.

Madam Weil'in kendisinden büyük bir kız kardeşi, bir ağabeyi ve bir de küçük kız kardeşi vardı. Büyük kız kardeşinin adı Julie'ydi; Dr. Henri Neumann ile evlendi ve dört çocuğu oldu (üç oğlan ile Maguitte dedikleri bir kız). Bu Neumann ailesi bir süre Paris'te yaşadıkdan sonra Jura bölgesine yerleşti. Öteki kız kardeşi Jenny ise Madam Philipsohn oldu ve Frankfurt am Main'da yaşadı; Olga adında bir kızı, Max adında bir oğlu oldu. Madam Weil'in ağabeyi yirmi yaşında tifodan öldü. Reinherz ailesinin diğer iki oğlu da bebekken ölmüştü.

Reinherz ailesi kültürlü, müzisyen ve sanatçı bir aileydi. Adolphe Reinherz şairdi; İbranice çok güzel şiirler yazdığı söylenir, İbranice kitaplar biriktirirdi.

Karısı müzisyen bir çevreden geliyordu; piyanist Denise Sternberg onun yeğeniydi. Madam Reinherz de hayranlık uyandıracak kadar iyi piyano çalardı. Madam Weil şan dersleri almıştı, sesi çok güzeldi. (Kendisine ders veren ünlü bir şan hocası, dersler sonunda ona “Size öğretecek bir şeyim kalmadı” demişti.) O da piyano çalar, müzikte geniş bir kültüre ve sağlam bir beğeniye sahipti. Reinherz çocuklarının belki de en yeteneklisi olan ağabeyi, öyle umut vadeden bir kemancıydı ki keman hocası ölürken değerli Guadagnini’sini ona bırakmıştı. Resme de yeteneği olan bu ağabey, avukatlık eğitimi görüyordu.

Doktorun ebeveynlerinin tersine, Madam Weil’in ebeveynleri Yahudi âdetlerine bağlı değillerdi. Belki deisttiler, ama hiçbir dinî pratiği kalmamış liberal Yahudilerdi.

Adolphe Reinherz 1906’da Paris’te öldü. Aynı yıl 6 Mayıs’ta doğan André’yi görmüştü. Sanki dünyada tek bir çocuk varmışçasına ona “çocuk” derdi. Simone’a onun anısına Adolphine adı verildi. (Adları Simone Adolphine’di.)

Madam Reinherz, Nisan 1929’a dek yaşadı. Doktor ve Madam Weil ile birlikte otururdu. Onu tanıdım, ara sıra birlikte piyano çalardık. Bana öğütler verir, hatta ömrünün son yılında gerçek dersler de verdi; bunlar hayatımda aldığım en yararlı, en iyi piyano dersleriydi kuşkusuz. Huzurlu, cana yakın, son derece zeki, yumuşak ve solgun yüzlü, ak saçlı, ufak tefek bir hanımdı.

Eşinin ve çocuklarının “Biri” diye çağırdığı Dr. Weil, ufak tefek, oldukça zayıf, ama yüzü hayli güzel bir adamdı. Simone bedence ona benzerdi.

Gençliğinde anarşistti, daha doğrusu anarşistlere sempati duyardı. Onu tanıdığımda ise bu sempati çoktandır Radikal Parti’ye yönelmişti.

Fransız vatandaşlığını seçtiğinde, Fransız diploması alıp ülkede hekimlik yapabilmek için öğreniminin bir bölümünü yeniden görmek zorunda kalmıştı.

Az konuşurdu. Konuşurken neşeli olsa, şaka yapmayı sevse de çabuk kaygılanan biriydi; ailenin öbür üyelerine önemsiz görünen şeyler için kendini yer bitirirdi. Çok yumuşak huylu, nazik ve alçakgönüllüydü. Onda en küçük bir bencillik görülmezdi; başkalarına uymaya, kendisinden isteneni yapmaya çalışırdı. Görev yaptığı bütün hastanelerden ayrılırken dokunaklı sevgi gösterileriyle uğurlanmıştı. Yine de birden öfkelenebilir, çok duyarlı olduğu için kendisini inciten şeyi uzun süre unutamazdı. Son derece açık sözlüydü, kimi zaman kırılcı olacak kadar. Yargı söz konusu olduğunda, Yahudilerde sık görülen o içsel dirence sahipti: Her şeyi titizlikle inceler, kolay kolay ikna olmazdı. Yüzünde hafif alaycı bir iyilik ve büyük bir dürüstlük ifadesi vardı.

Madam Weil kocasından biraz daha kısa, ama daha dinç görünümlüydü. Çocukken ağabeyi ona “Dicke”, yani “Şişko” derdi; oysa pek de şişman sayılmazdı. Yüzünden zekâ ve enerji, yaşama tutkusu, her şeye duyulan bir ilgi ve bir